

# KORUPCJA jako patologia życia publicznego

---

1. Jak rozumiesz pojęcie „*korupcja*”? Czy zawsze jest jednoznacznie negatywna?
2. Czy Twoim zdaniem korupcja jest zjawiskiem uniwersalnym, czy raczej zależnym od kultury i systemu politycznego?
3. Gdzie przebiega granica między „uprzejmością”, „wdzięcznością” a korupcją?



---

# Łapownictwo

**Łapownictwo bierne** (zwane także sprzedajnością) - zostało określone w art. 228 Kodeksu karnego, który stanowi, iż popełnia je każdy, kto w związku z pełnieniem funkcji publicznej **przyjmuje** korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę.

**Łapownictwo czynne** (zwane także przekupstwem) - zostało określone w art. 229 Kodeksu karnego, który stanowi, iż przestępstwo popełnia każdy, kto udziela albo **obiecuje** udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji.

1. Czy drobna korupcja jest mniej szkodliwa niż korupcja na wysokim szczeblu? Dlaczego?
2. Czy można usprawiedliwić korupcję w sytuacjach skrajnych (np. ratowanie życia)?
3. Czy społeczeństwo ponosi współodpowiedzialność za istnienie korupcji? W jaki sposób?

---

**Korupcja** jest nadużywaniem stanowiska lub funkcji dla osiągnięcia prywatnych korzyści. Można rozpatrywać to zjawisko na dwóch płaszczyznach: **prawnej**, pojmowanej jako działanie naruszające przepisy prawa, oraz **etycznej**, rozumianej jako nieuczciwe zachowanie.

Przeciwdziałanie korupcji powinno zatem obejmować zarówno kwestie prawne, jak i etyczne, ponieważ **uczciwe postępowanie przedstawicieli władzy**:

- wpływa na pozycję polityczną, społeczną i gospodarczą państwa,
- powoduje wzrost zaufania obywateli do państwa,
- umożliwia wzrost zdolności państwa do organizowania życia zbiorowego,
- usprawnia działania instytucji państwowych i samorządowych,
- zapewnia instytucjonalny ład państwa,
- wpływa na działalność na rzecz dobra wspólnego,
- pozwala wzmocnić konkurencyjność państwa na arenie międzynarodowej,
- zapobiega stratom w mieniu państwowym.

**Korupcja polityczna jest najczęściej powiązana z:**

- wpływaniem na przebieg wyborów i referendum,
- powoływaniem się na wpływy w instytucjach państwowych i samorządowych,
- przyznawaniem korzystnych kontraktów lub stanowisk,

• CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE  
JEST SŁUŻBĄ SPECJALNĄ DO SPRAW  
ZWALCZANIA KORUPCJI W ŻYCIU  
PUBLICZNYM I GOSPODARCZYM, A TAKŻE  
DO ZWALCZANIA DZIAŁALNOŚCI  
GODZĄCEJ W INTERESY EKONOMICZNE  
PAŃSTWA

- konfliktem interesów,
- nepotyzmem,
- kumoterstwem,
- finansowaniem partii politycznych,
- uprzywilejowanym traktowaniem niektórych podmiotów gospodarczych w celu zapewnienia sobie w nich intratnego stanowiska po upływie kadencji,
- przywłaszczeniem i sprzeniewierzeniem mienia publicznego,
- przestępczością zorganizowaną

[https://cba.gov.pl/ftp/filmy/CBA\\_Korupcja\\_polityczna.pdf](https://cba.gov.pl/ftp/filmy/CBA_Korupcja_polityczna.pdf)

\*Nepotyzm – faworyzowanie członków rodziny przy obsadzaniu stanowisk i przydzielaniu godności.

\*Intratny to przymiotnik oznaczający coś, co przynosi zysk, korzyści materialne.

\*Sprzeniewierzenie to przestępstwo polegające na nielegalnym przywłaszczeniu sobie cudzej własności.

1. Jaka jest ogólna definicja korupcji?
2. Na jakich dwóch płaszczyznach można rozpatrywać zjawisko korupcji i jakie jest ich znaczenie?
3. Dlaczego przeciwdziałanie korupcji powinno obejmować zarówno kwestie prawne, jak i etyczne?
4. Podaj trzy korzyści wynikające z uczciwego postępowania przedstawicieli władzy, wymienione w tekście.
5. Wymień z czym najczęściej jest powiązana korupcja polityczna?

## Zadanie: Dopasuj słowo do definicji

---

### Słowa do dopasowania

1. Korupcja
2. Zaniechanie działania
3. Mienie państwowe
4. Płaszczyzna prawna
5. Wzrost zaufania
6. Usprawniać działania
7. Arena międzynarodowa
8. Żądanie
9. Przeciwdziałanie
10. Osoba pełniąca funkcję publiczną

- A. Sytuacja, w której ludzie zaczynają bardziej wierzyć państwu i jego instytucjom.
- B. Walka z negatywnym zjawiskiem, np. próba zapobiegania korupcji.
- C. Oficjalne wyrażenie woli lub mówienie w bardzo kategoriyczny sposób: "Musisz mi dać ...!".
- D. Aspekt korupcji, który oznacza, że działanie jest naruszeniem przepisów prawa, czyli jest nielegalne.
- E. Człowiek, który sprawuje władzę lub wykonuje zadania publiczne (np. minister, urzędnik).
- F. Nieuczciwe użycie stanowiska, aby osiągnąć prywatne korzyści (pieniądze, prezenty).
- G. Sprawiać, że coś działa lepiej, szybciej i łatwiej, np. praca urzędów.
- H. Cały majątek, rzeczy i nieruchomości, które należą do państwa.
- I. Sfera relacji i rywalizacji między państwami
- J. Sytuacja, kiedy ktoś celowo nie robi czegoś, co powinien zrobić w ramach swoich obowiązków.

1. \_\_\_\_ 2. \_\_\_\_ 3. \_\_\_\_ 4. \_\_\_\_ 5. \_\_\_\_ 6. \_\_\_\_ 7. \_\_\_\_ 8. \_\_\_\_ 9. \_\_\_\_ 10. \_\_\_\_

# Na czym polega ukraiński skandal korupcyjny i jakie może mieć skutki dla przebiegu wojny



– *Ukraińskie elity właśnie dostarczyły Rosji potężną amunicję przeciwko Ukrainie. Ten skandal ma straszne skutki w wojnie informacyjnej, której wynik będzie dla Ukrainy kluczowy* – ocenił w rozmowie z PAP Steven Moore i podkreślił, że Zetenski „musi natychmiast dotkliwie ukarać ludzi zaangażowanych w aferę i wprowadzić wiarygodne zmiany”.

Moore to były szef gabinetu kongresmana Petera Roskama i współtwórca kampanii Republikanów. Od 5 dnia pełnoskalowej wojny Rosji z Ukrainą jest w Kijowie, „żeby pomagać”. Jego organizacja wspiera obecnie Ukrainę nie tylko pomocą humanitarną, ale także w wojnie informacyjnej z Rosją.

W opinii rozmówcy PAP prezydent Zetenski musi teraz działać tak zdecydowanie, „jakby Rosjanie właśnie mieli wkroczyć do Kijowa”, bo ujawniona afera korupcyjna może przynieść Ukrainie „podobnie niszczące skutki”.

– *Czy tak zrobi? Na razie nie widać, żeby Zetenski to rozumiał. Musi się bardziej postarać* – ocenił Moore i nie wykluczył, że wobec presji, zarówno wewnętrznej jak i zagranicznej, prezydent Ukrainy być może będzie musiał „ustąpić”.

Afera wybuchła 10 listopada, kiedy Narodowe Biuro Antykorupcyjne Ukrainy (NABU) ujawniło w ramach prowadzonej przez ponad 15 miesięcy operacji Midas, że pod przykrywką państwowej firmy zarządzającej ukraińskimi elektrowniami jądrowymi Enerhoatom wyłudzone co najmniej 100 mln dol.

---

Jak ustalili śledczy NABU, firmy współpracujące z Enerhoatomem musiały płacić wysokie łapówki, o wartości 10-15 proc. wysokości zlecenia, które pobierali, rozdzielali i prali wysocy urzędnicy państwowi, a także biznesmeni z bliskiego kręgu prezydenta Zełenskiego. Odmowa zapłacenia łapówki oznaczała brak zapłaty i usunięcie z listy dostawców.

Jak wynika z „tysięcy” godzin zebranych przez NABU nagrań, wśród osób zamieszanych w korupcję są m.in. Timur Mindicz, właściciel założonej jeszcze przez prezydenta Zełenskiego firmy telewizyjnej studio Kwartal-95 oraz wspólnik Mindicza, biznesmen Ołeksandr Cukerman. Obaj zdążyli przed wybuchem skandalu uciec z Ukrainy.

Na liście podejrzanych o udział w przestępczym procederze znaleźli się także byli (odwołany 12 listopada) minister energetyki Herman Gałuszenko i jego doradca Ihor Mironiuk, były współpracownik Andrija Derkacza, który po wybuchu wojny uciekł do Federacji Rosyjskiej, gdzie obecnie pełni funkcję senatora.

**Prezydent Ukrainy w reakcji na doniesienia NABU zdymisjonował dwóch ministrów, którzy mogli być zamieszani w aferę i zdecydował o nałożeniu sankcji na Mindicza i Cukermana. W środę 13 listopada powiedział także, że wspiera śledztwo prowadzone przez biuro antykorupcyjne.**

Steve Moore ocenił, że zataczający coraz szersze kręgi skandal korupcyjny w Ukrainie może osłabić zagraniczną wolę udzielania jej wsparcia — *zwłaszcza gdy kraj „pilnie potrzebuje 41 mld dolarów z powodu dziury budżetowej*. Jego zdaniem **afera może również pogorszyć wizerunek Ukrainy wśród konserwatywnych wyborców Donalda Trumpa, właśnie w momencie, gdy Kijów zaczął odzyskiwać ich sympatię.**

## Zadanie: Wybierz poprawną odpowiedź (a, b lub c)

---

1. Co według Stevena Moore'a jest skutkiem afery korupcyjnej w Ukrainie?

- a) Wzmocnienie pozycji Ukrainy w oczach USA
- b) Poważne szkody w wojnie informacyjnej z Rosją
- c) Całkowite wstrzymanie pomocy humanitarnej

2. Dlaczego, według Moore'a, Zełenski musi działać natychmiast?

- a) Bo Ukraina planuje zmianę rządu
- b) Bo skandal może mieć skutki porównywalne do wkroczenia wojsk rosyjskich
- c) Bo kończy się termin budżetowy

3. Co miało być źródłem wyłudzenia co najmniej 100 mln dolarów?

- a) Fundusze Unii Europejskiej
- b) Fikcyjne projekty w Ministerstwie Finansów
- c) Zlecenia realizowane przez firmy współpracujące z Enerhoatomem

4. Jak według śledczych organizowano proceder korupcyjny?

- a) Firmy musiały płacić wysoki procent wartości zlecenia jako łapówkę
- b) Pieniądze były przekazywane wyłącznie w kryptowalutach
- c) Proceder dotyczył wyłącznie pracowników elektrowni

5. Kto znalazł się wśród osób podejrzanych o udział w korupcji?

- a) Dwaj doradcy prezydenta USA
- b) Timur Mindicz i Ołeksandr Cukerman
- c) Oficerowie NATO stacjonujący w Kijowie

6. Co zrobili Mindicz i Cukerman przed ujawnieniem afery?

- a) Zgłosili się sami do prokuratury
- b) Wyjechali z Ukrainy
- c) Oddali wszystkie środki finansowe państwu

7. Jak zareagował Zełenski na doniesienia NABU?

- a) Odmówił współpracy z biurem antykorupcyjnym
- b) Zdymisjonował dwóch ministrów i poparł śledztwo
- c) Rozwiązał NABU i powołał nową instytucję

8. Dlaczego skandal może osłabić zagraniczne wsparcie dla Ukrainy?

- a) Ponieważ kraj potrzebuje dużej kwoty na pokrycie deficytu budżetowego
- b) Ponieważ Ukraina ogłosiła wyjście z ONZ
- c) Ponieważ wsparcie militarne USA zostało zakończone

1. \_\_\_\_ 2. \_\_\_\_ 3. \_\_\_\_ 4. \_\_\_\_ 5. \_\_\_\_ 6. \_\_\_\_ 7. \_\_\_\_ 8. \_\_\_\_

# KORUPCJA

1. Jednym zdaniem: czy korupcja to nieunikniony element systemów władzy?
2. Gdybyś miał(a) przekonać kogoś do walki z korupcją, jaki argument byś wybrał(a)?
3. Co zabierasz z dzisiejszej lekcji jako najważniejszą myśl?

Jedno zdanie oraz jedno nowe słowo z lekcji

